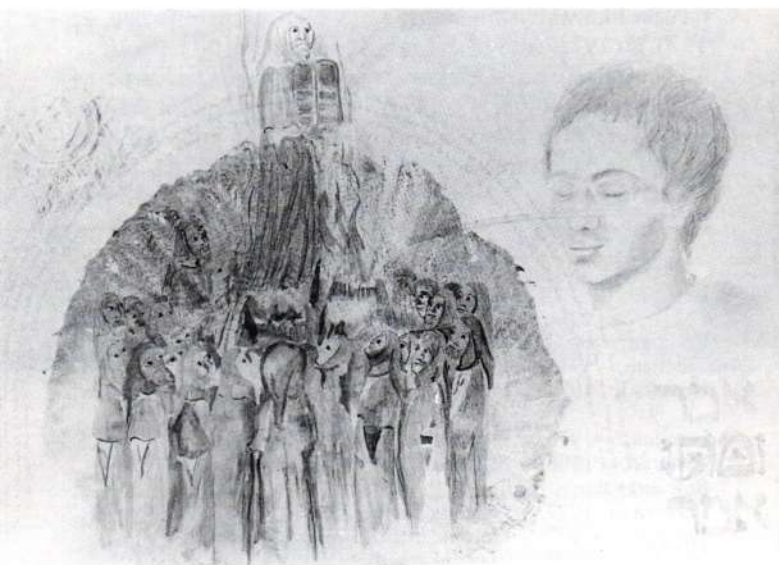

JEVREJSKI ISTORIJSKI MUZEJ

**MIRJANA
DRAGIĆ-LEHNER**

IZLOŽBA SLIKA

16. juli – 26. avgust 1994

Beograd, Kralja Petra 71A/I

Mirjana Dragić-Lehner rođena je 28. jula 1936. godine u Beogradu. Diplomirala je na Akademiji primenjenih umetnosti – grafički odsek u Beogradu 1963. godine, u klasi Mihajla Petrova. Od 1970. godine je član ULUPUDS-a. Bila je na nekoliko studijskih putovanja: u Francuskoj, u Parizu, od 1970. do 1971. godine, zatim u Grčkoj, Italiji, itd.

Mirjana Dragić-Lehner se bavi slikarstvom, likovno - pedagoškim radom i ilustrovanjem i opremom knjiga. Saradivala je sa više izdavačkih i novinskih kuća. Takođe, veoma je angažovana u ekološkom pokretu za zaštitu čovekove sredine. Većina njenih slika su posvećene prirodi.

Samostalne izložbe:

Beograd,	1970	– Galerija NU „Veselin Masleša” – frotazi
Cavtat,	1970	– Galerija „Kamen mali” i „Albatros”
Beograd,	1973	– Malo pozorište – poster i za dečju sobu
Tjentište,	1973	– Omladinski dom
Novi Sad,	1974	– Izložba u okviru Zmajevih dečjih igara, foaje Skupštine Iriški venac, Vrtić – ilustracije
Ivanjica,	1975	– Dom kulture – pejzaži iz Arilja
Beograd,	1976	– MZ Vračar
Smederevska		
Palanka,	1977	– Galerija Doma JNA
Ivanjica,	1977	– Galerija mladih – pejzaži po Srbiji
Mali Lošinj,	1977	– More i kamen
Miločer,	1987	– Galerija „Miločer” – pejzaži
Vukovar,	1987	– Galerija „Kornakum”
Obrenovac,	1988	– Dom kulture
Beograd,	1988	– Galerija „Zečević”
Atina,	1988	– Međunarodni skup ekologa, Lagonisi, Interkontinental – Bios u novom milenijumu
Beograd,	1989	– BGZ Galerija – pejzaži
Beograd,	1990	– GSP Galerija
Bor,	1990	– Muzej rudarstva i metalurgije
Beograd,	1991	– Biblioteka grada Beograda
Čačak,	1991	– Likovni salon Doma kulture
Beograd,	1993	– Kolarčev narodni univerzitet – Mostovi života, izložba posvećena ocu, slikaru Albertu Lehneru

Godišnja nagrada ULUPUDS-a za uspele radove, za 1993. godinu, dodeljena je Mirjani Dragić-Lehner za izložbu Mostovi života, Galerija KNU.

Mirjana Dragić-Lehner učestvovala je na više od 150 grupnih izložbi, kao što su: Zlatno pero, Majski salon, Oktobarski salon, i druge.

The ULUPUDS annual prize for exhibitions, for 1993, was rewarded to Mirjana Dragić-Lehner for her exhibition of paintings Bridges of Life, displayed in the KNU Gallery.

Mirjana Dragić-Lehner has participated in more than 150 group exhibitions such as the "Zlatno pero", "Majski salon", "Oktobarski salon" and others.

Mirjana Dragić-Lehner was born 28 July 1936. in Be grade. She graduated from the Academy of Applied Art graphics section, in Belgrade in 1963 in the class of Mihajl Petrov. From 1970 onwards she has been a member of ULUPUDS and has been on several study tours in France, in Paris from 1970–1971, then in Greece, Italy, etc.

Mirjana Dragić-Lehner paints, is engaged in teaching and does illustrations for books. she has been associate with a number of publishing houses and newspapers. She is also very busy in the ecological movement for environmental protection. Most of her paintings are devoted to nature.

The laces of my aunt

Memories, memories, living memories are what remain at the end of life. Events that had to be survived, leave the trace and experience on the human soul.

Persons who were dear to us and who gave us much, later appear in our consciousness and we want to thank them in some way, but in this there is no gift that exists here for the world is made of loving sacrifice. we can only offer joy to someone else and than that is sufficient because everything is known in the far space expanses.

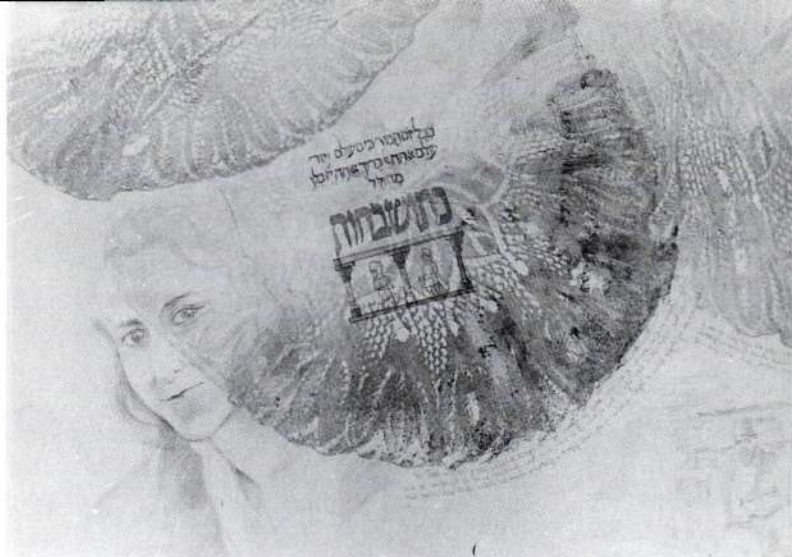
That is why artist Mirjana Dragić-Lehner took a long time to prepare the exhibition "The Laces of My Aunt" – just so many years as these handicrafts reminded her of the war voice which taught her wisdom from the old books – the Talmud and the Sarajevo Hagadah – collection of old Hebrew and Arameic legends that originated in Spain in 1350, with old illustrated ornaments and initials.

In Mirjana's paintings there appear all the dear members of the family whom the merciless wartime years destroyed with also the second aunt who perished and whose tales are also woven into the laces. Laces are present as symbols of remembrance in all the pictures while the teachings out of the Talmud are written in pencil and follow the restless course of the life stories as some kind of contrast to the eternal lessons and the inevitable tragic dynamics of the winds of war.

The exhibits are made of a special combined technique – India ink, tempera, supplemented with chalk and pencil drawings, in pastel colours on paper, while the most significant messages are in acrylic on canvas.

The whole exhibition is a powerfully experienced life story in which contrasts are united.

The history of people is in fact the history of painful learning from mistakes so that man could transcend himself and uplift himself and this is what can be concluded from the messages in this exhibition.

Mirjana Dragić-Lehner's drawings are solid and accurate, showing delicacy and sensitivity at the same time. The use of combined technique makes them look like old posters. The colouring serves to bring out emotions and thoughts prevailing in any specific moment. Thus the memories are dark or bright, sad or happy. For example, in her self-portrait, the face, youthful and cultivated, reflects thoughtfulness expressed in joyous blue shades, while the dark spot, resembling a bump points to a sad experience. These memories, standing outside time and space, have in themselves been turned into symbols of life, with everpresent, unavoidable lace. Likewise, her first thoughts of aunt Erna are associated with Milica Stojadinović Srpinkinja, the first Serbian woman writer, whose figure, remarkable and refined, dominates the picture, including the old Balkanska street, where her aunt often used to walk when she moved from Sarajevo to Belgrade.

Each picture relates a story about a person connected with the artist in some way in an artistically convincing way through the symbol characterizing that particular person. Thus, the figure of the grandfather appears with the teachers from Hagadah marching together.

Lace, stories, memories... This is transcendent art painting, theoretically not far away from the ideas of Jean Arp, who wrote: "We were looking for an elementary art which, in our opinion, was to rescue mankind from the hysteria of this age. We strove for a new order that might bring about the state of equilibrium between heaven and hell."

In afterwords, the system of collage representation has led to symbolic realism, which, after surrealism and abstract art, has become the world's powerful moving force in art.

Nada Zloковиć

Čipke moje tetke

Sećanja, sećanja, živa sećanja ostaju, na kraju, od celog života. Događaji koji su se morali proživeti ostavljaju svoj trag i iskustva na ljudskoj duši.

Osobe koje su nam bile bliske i mnogo nam dale, izranjaju docnije u svesti; hoćemo da im nekako zahvalimo, ali tu uzdarje ne postoji jer je svet od požrtvovane ljubavi iskovan. Možemo samo nekom drugom da učinimo radost i to je onda dovoljno jer se, daleko u svemirskim prostranstvima sve zna.

Zato je slikarka Mirjana Dragić-Lehner dugo pripremala izložbu „Čipke moje tetke“ – taman onoliko godina koliko su je te rukotvorine podsećale na topli glas koji ju je učio mudrostima iz starih zapisa – Talmuda i Sarajevske Hagade – zbirke hebrejskih i aramejskih legendi, nastalih u Španiji 1350. godine sa starim ilustrovanim ornamentima i inicijalima.

Iz Mirjaninih slika izranjaju dragi likovi iz porodice koju su nemilosrdne ratne godine odnele, tu je i druga tetka koja je stradala a čije su priče takode u čipku utkane. Čipka je prisutna kao simbol sećanja na svim slikama, dok su učenja iz Talmuda direktno olovkom ispisana prateći nemirni tok životne priče, kao neki kontrast večnih pouka i neminovne nesrećne dinamike ratnog vihora.

Ekspoziti su rađeni posebnom kombinovanom tehnikom – tušem, jajčanom temperom, dopunjeno crtežima kredom i olovkom, pastelnih boja, na papiru, dok su ostvarenja sa najbitnijim porukama akrilik na platnu.

Celokupna izložba snažno deluje kao doživljena životna priča, gde su suprotnosti spojene. I dok čitamo sitnim slovima ispisanu reku reči – pouka kao, na primer:

„Žene su narod za sebe.”

„A ovo su poslovi koje žena radi za svoga muža: žrvnj peče i pere, kuha i doji svoje dijete, prostire mu postelju obrađuje vunu.

Ako joj on dovede robinju, neće žrvnjjeti, neće peći i neće prati. Dvije – neće kuhati i neće dojiti svoje dijete. Tri – neće mu prostirati postelju i neće obrađivati vunu. Četiri – sjedeće u stolici.”

Rabi Elizar reče: „Neka joj dovede i stotinu robinja, tra ba je tjerati da obrađuje vunu, jer besposlica dovodi do zli misli.” – shvatamo kako se uz rad na čipkama upravo ispujava pouka na pozitivan način. Na drugoj slici piše:

„Tko je mudar?

Onaj koji uči od svakog čovjeka, jer je rečeno: Prosvjetliše mi pamet svi koji me učahu.” – i shvatamo kako cela islikana porodica učila od ljudi, čak i stradajući u događajima.

Istorija ljudi je, zapravo, istorija muktrpnog učenja i greškama, kako bi čovek samog sebe prevazišao i uzdigao moglo bi se zaključiti iz poruka sa izložbe.

Crtež Mirjane Dragić-Lehner je čvrst, precizan a istovremeno tanan i osjetljiv. Kombinovana tehnika omogućuje ce se postigne izgled starih plakata. Valeri se koriste za povlačenje osećanja i misli koja su vladala u nekom određenom vremenskom trenutku. Tako su sećanja tamna svetla, tužna i radosna. Na primer, na autoportretu umetnice čiji mladalački produhovljen lik zrači misaono u divnoj plavetnilu radosti, postoji jedno zatamnjenje, poput čvora nešto tužno što je život doneo. To su sećanja, koja su sar po sebi, van vremena i prostora, postala simboli života, i neminovnu čipku. Takode, prve misli o tetka Erni vezuju se za pojavu Milice Srpkinje, prve naše književnice, čiji prefijen i markantan lik dominira na slici, a tu je i stara Balkanska ulica, u kojoj je tetka stanovala doselivši se iz Sarajeva.

Svaki rad je priča o određenoj osobi iz života umetnice likovno uverljivo kroz simbol koji karakteriše tu ličnost. Tako lik dede stoji uz povorku učitelja iz Hagade.

Čipke, priče, sećanja... Ovo slikarstvo je transcendentno teoretski nije daleko od shvatanja Žana Arpa (Jean Arp) ko kaže: „Tražili smo jednu elementarnu umetnost koja bi trebalo, po našem mišljenju, da spase ljude od pomahnitalos ovoga doba. Težili smo jednom novom poretku koji bi mogao da uspostavi ravnotežu između neba i pakla.”

Ustvari, sistem kolažnog predstavljanja rezultuje u sinbolički realizam, koji je nakon nadrealizma i apstrakcije postao prisutan kao intenzivan pokretački pravac u svetskoj likovnoj umetnosti.

Nada Zloković